

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIVENDRES 15 D'AGOST DE 1919

Núm. 127

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

L'EXPIACIÓ

La sensació de fàstic i desesperança que donen les velles organitzacions oligárquiques de la política centralista espanyola augmenta cada jorn que passa. Aquestes velles oligarquies, que mai no havien estat orgues d'opinió, ara ja ni són instruments de govern. Són, però, instruments de desgovern; car, impotents per a governar, encara tenen prou força per no deixar governar.

Tot això s'enderroca i cau. Tot això mor, i mor definitivament.

Pero, tot això és el que s'oposava a les aspiracions de Catalunya. Els qui, invocant un concepte arcaïc i arbitrari del patriotisme, s'uniren fa pocs mesos contra els ideals deslliuradors de Catalunya, donen avui l'espectacle vergonyós de les actuals concupicencies màximes i les màximes incomprendicions.

I els que aquí, dintre casa nostra, amb una inconsciència que semblarà inconcebible als nostres nèts, volgueren afeblir la força de l'empenta del poble català enfortint la resistència de les colles centralistes, si són capaços de penediment, haurán d'avergonyir-se, en veure que ells han contribuit i col·laborat eficaçment a aquesta innoble disbauxa de petites passions personalistes i greus mancaments de patriotisme.

Tothom está pagant ara el pecat d'antipatriotisme que cometé l'Espanya oficial i política en barrar el pas a les aspiracions reno-

Sastrería J. Martí

Plaça de Prim, 1. - REUS

Participa als seus clients i al públic en general haver obert el seu nou establiment, on hi trobarán els genres de la més alta novetat per a la present temporada.

GRAN ASSORTIT EN «FRESCOS». PREUS ECONÒMICS
— PUNTUALITAT EN ELS ENCÀRRECS —

LA MUNÉCA

TENDA DE CONFECCIONS DE ROBA BLANCA

de REGINA REBULL

(ANTIGA DEPENDENTA DE «EL BEBÉ»)

Carrer de Llovera (Padró), núm. 37. - REUS

Tinc l'honor de participar a la meva distingida clientela i al públic, en especial a les senyores, que he obert un Establiment, en gran i petita escala, de tota classe de Confeccions de roba blanca per a señyores i «bebés», poguent tindre la seguretat totes quantes persones es dignin confiar-me sos encàrreecs, que els serviré escrupulosament.

Especialitat en nuviatges i banastes per a naixements. - Vestits per a nens i nenes fins els 7 anys.

Preus reduits en tots els articles

COSSETERÍA de Vidua de Francisco Borrás

PRÓXIM TRASLLAT AL

Carrer Major, núm. 5

(ANTIGA CASA TERRAFETA)

BANC DE REUS

DE DESCOMPTE I PRÉSTAMS

Negociem el cupó DEUDA AMORTIZABLE 5 per 100 venciment 15 Novembre.

Comprem i venem valors locals.

Accions i obligacions Institut Pere Mata, Industrial Farinera, Pantà de Riudecanyes, etc.

vadòres de Catalunya. La nostra empenta representava l'únic corrent viu d'opinió d'Espanya que restava incorporat a la política general. Pero les velles oligarquies no la volien aquesta empenta. Sabien que elles no podien viure en un règim d'opinió. Filles de l'artifici, no podien respirar ambients de realitat.

Sense Catalunya, però, no pot reeixir avui cap solució de Govern a Espanya. No han volgut apropar la nostra força i no en tenen d'altra.

Si l'expiació actual és fecunda, deixaran el pas lliure a la intervenció de Catalunya, que té solucions concretes per a tots els problemes reals. Si s'entossudeixen amb noves rebequeries, tant se val. Allò ja no pot reeixir. No caldrà donar l'última empenta. Caurà tot sol.

I és per això que el nostre optimisme en l'esdevenir imminent de Catalunya és cada dia més gran. Tot allò que s'oposava als nostres ideals cau esmicolat.

Crónica parlamentaria

S'ha conseguit, per fi, l'aprovació de la fórmula econòmica. El resultat de la votació ha sigut 201 vots en pro i 8 en contra.

Després continua la discussió del Missatge de la Corona, interve-

nint-hi el senyor Domingo, qui ha pronunciat un discurs metòdic analitzant la qüestió política i el problema social de Catalunya i el del Marroc.

Respecte al problema obrer de Catalunya criticà la política de tots els Gòverns resaltant la afirmació de que ells per absurds han fet que el regionalisme es convertís en separatisme i el sindicalisme en terrorista.

En quant al Marroc, ha sostingut la tesi de l'abandó, apoiant-se en arguments que ja explanà altres vegades. L'eloquent diputat s'ha produït amb la passió i agressivitat de sempre, però és tanta la fadiga de la Cambra que els seus judicis reliscaren sense produir protestes; ni sisquera quan digué que els ministres devien aconsellar al rei l'abdicació.

El senyor Alba ha intervингut per a censurar l'absència dels prohoms polítics, especialment dels coautors dels últims aconteixements, que farà decidir al Govern, que deu permaneixer al banc blau per a governar serenament i presentar un projecte que reculli les aspiracions de les diverses fraccions per a així tindre la seva assistència, com correspon a un Gabinet parlamentari, no preocupant-se de procurar absurdes aproximacions perilloses.

El ministre de la Governació ha fet amb aital motiu declaracions d'importància, afirmant que el Go-

vern cumplirà amb son programa i farà honor als seus compromisos presentant una obra nacional que constitueixi una coincidència de vots i opinions de les minories, conforme a la seva naturalesa de Gabinet parlamentari i de no lograr-ho abandonarán el banc blau, però entenen que no hi haurà crisi amagada, sino crisi produïda en el sí del Parlament.

Les afirmacions del ministre, unides a les declaracions del senyor Dato, que assistí al Congrés per a votar la fórmula, referents a que ell se bastava per al projecte de pressupost, ha aclarit per complert l'hòriztò i ha destruit tots els rumors respecte a la fusió conservadora i com ratificació de la desarmonia existent en la pertorbada família conservadora, intervingué el senyor Goicoechea que empleà un llenguatge ben poc amable per al Govern i per a la majoria, a la que calificà de facciosa.

Després pronuncià un discurs impetuós el senyor Prieto atacant al mauro-ciervisme i al Govern, a qui creu mediatitzat també pels elements militars, lamentant no existeixi una esquerra agressiva, unida i preparada que en aquest moment crític podrà dirigir-se a la Corona per a demanar-li el Poder.

El Congrés de Lucerna i el Nacionalisme

Tot i les orientacions accentuadament internacionalistes i radicals que s'han manifestat al recent Congrés Socialista Internacional de Lucerna, els principis del nacionalisme, és a dir de llibertat nacional, han estat allí reconeguts repetidament, així en les fórmules teòriques com en les mocions sobre problemes concrets.

Per lo que fa a les fórmules teòriques, cal remarcar el fet, ple de

significació, d'haver-se incluit en els nous estatuts de la International socialista l'affirmació del dret dels pobles oprimits a la llibertat. D'altra banda, la proposició presentada per Pierre Renaudel al Congrés, en nom de la comissió d'afers polítics, demana que sigui reconeguda la independència a tots els pobles que la vulguin i que aquests pobles, alliberats, entrin a formar part de la Societat de les Nacions.

El més fervent nacionalista no podria anar més enllà, quan a declaracions teòriques, que els socialistes reunits a Lucerna. I la única cosa deplorable és que l'actitud dels socialistes i obreristes, davant certs problemes de nacionalisme viu i real, no correspongui sempre, i plenament, als principis que en aquest punt ha formulat cent vegades la International i que acaba de ratificar a Lucerna.

Relativament als problemes concrets avui plantejats, el Congrés de Lucerna s'ha declarat partidari de la plena independència de les nacionalitats de l'ex-Imperi rus i ha protestat de l'ocupació per Grecia de la regió d'Esmirna, on els turcs estan en majoria. L'accord sobre les nacionalitats de l'ex-Imperi rus ve a oposar-se a la tesi de l'almirall Koltchak, qui es nega a reconéixer la independència d'aquestes nacions, llevat de Polònia, i vol que sigui la futura Constituent russa la qui decideixi llur sort.

A. ROVIRA i VIRGILI.

Les Junes de Reformes Socials

La «Gaceta» publica una preial ordre que, en sa part dispositiva, diu:

1.er Que els vocals patrons de les Junes de Reformes Socials que prestin servei auxiliar de la inspecció del treball en els casos previstos en la legislació vigent o cumplimentant ordres emanades de la

Inspecció Central de l'Institut de Reformes socials, podrán percibir dietes.

2.º Que percibirán aquestes dietes en els casos citats, aquells vocals patrons que les reclamin expressament per escrit dirigit al president de la junta respectiva.

3.er Que dites dietes serán de igual cantitat que les asignades als vocals obrers de les jentes.

4.art Que el pago de les respectives dietes correrán a càrrec dels Ajuntaments, que a l'efecte consignarán en sos pressupostos les cantitats necessàries.

Un cas d'hidrofòbia

Comúniquen de Santamera (Murcia) que en un poble d'aquells entorns s'ha desenrotllat un horrible succe.

Un noi de 13 anys, Josep Diaz, fou mossegat per un gos rabiós. A conseqüència de les mossegades sofri un atac d'hidrofòbia i es llançà damunt dels seus germans intentant mossegar-los.

La família es veié precisada a fugir, deixant-lo tancat a la casa.

L'atacat, en veure's sol, destruí tots els objectes que trobà a mà, llançant-ne alguns pel balcó.

En pocs moments es congregà gairebé tot el poble davant de la casa, essent aquesta voltada per la guardia civil que intentà matar a trets a Josep Diaz, ja que no hi havia mitjà de reduir-lo i ningú s'aventria a entrar a la casa per a lligar-lo, per por de ser víctima de la seva ira; per fi un veí més humanitari o més arriscat, entrà a la casa i després d'una forta lluita logrà reduir al noi, lligant-lo fortament a un lit, ont morí moments després llençant espantosos crits i gemecs desgarradors.

A prop d'aquest cas, es fan comentaris poc favorables per a l'A-

juntament, per l'abandó en que té els serveis mèdics. Se recorda que al noi li fou aplicat poc després de mossegat el sérum anti-rabiós procedent del municipi, però no li feu el més petit efecte.

També es recorda que fa pocs mesos fou mossegada per un gat hidrófob una dona que morí en la mateixa forma que el Josep Diaz, a pesar d'haver-se-li administrat el mateix sérum.

L'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana

Pel mitjà del Sr. En Josep Mestre, soci de la Comissió Delegada, de Santiago de Cuba i membre del seu Consell Directiu, que actualment es troba a Barcelona, la «Protectora» ha rebut un donatiu extraordinari de 500 pessetes amb l'objecte de destinar-lo a un premi que estableixi la nostra associació.

Aquest noble gest ha sigut acollit amb veritable satisfacció doncs demonstra l'amor que tenen els catalans residents en terres americanes a la catalanització de les nostres ensenyances, essent això un bon exemple pels que no s'han mogut de la Pàtria.

?Es tornen grossos els caps?

Els innombrables soldats que després de la guerra han deixat l'uniforme i han représ el vestit civil, han notat un fenomen estrany i alarmant. Els barrets els eren petits. Prou probaven, uns, els barrets que duient abans de posar-se el kepis o el casc metàlic, i altres, un barret nou de la mateixa numeració dels que usaven abans de la guerra. El resultat era sempre el mateix: els barrets no entraven al cap.

¿Era que els cranis augmenta-

ven, com el preu del pa, de la carn o de les patates? Havia d'ésser així, encara que era difícil concebre un augment sense intervenció d'un comerciant beneficiari.

La cosa donà molt que dir, i un diari de París, l'«Excelsior», consultà un metge britànic de fama.

—Es la guerra—contestà el metge. La guerra té l'aventatge d'explicar-ho tot.

Pero l'home de ciència va donar els seus arguments: El sentir continuament el retrony de les canonades havia deformat el volum de la cavitat craniana en el sentit d'augmentar-la.

Aquesta explicació va satisfer a tothom, fins que un que no és home de ciència, però és un tècnic, un barrater, Mr. Gelot, qui havia estat proveidor del rei Euard VII, va esclarir la rialla en tenir notícia de l'opinió del metge, i va donar una explicació incomparablement menys complicada.

—Els cranis—deia el barreter—encara que hagin passat quatre anys entre canonades conserven el mateix volum. Els soldats desmobilitzats tenen la mateixa mida de cap. El que hi ha és que acostumats a que tant el kepis com el casc se li enfonzaven fins a les orelles, després, naturalment, trobaven que els barrets civils els venien petits. Jo, durant molt de temps, he hagut d'estar-me aixamplant barrets, però creieu que les mides dels caps eren exactament les mateixes d'abans de la guerra.

I ara, el lector triï l'explicació que més li agradi.

Secció Oficial

Banc de Reus de Descomptes i Pròstecs

Havent acordat la Junta de Govern d'aquest Banc el repart d'un dividendo, a compte dels beneficis del present exercici, s'avisa als senyors accionistes, que se satisfarà a raó de ptes. 15 a les accions pri-

mitives i ptes. 3'75 a les de nova emissió, des del pròxim dia 19, de les 4 a les 6 de la tarda, tots els dies laborables, excepte els dissabtes, devant presentar-se les accions a la Caixa de l'Establiment.

Els senyors accionistes possessors de les de nova emissió deurán presentar els rebuts que se'ls hi expediren al satisfer les suscripcions.

Reus 14 d'agost de 1919.—L'administrador, Joaquim Sociats.

***

Junta Local de Reformes Socials de Reus

PRESIDENCIA

Rectificats sense protesta ni reclamació els censos d'electors patrons i obrers que voluntariament s'han inscrit per a la renovació del Cos de Jurats del Tribunal Industrial d'aquest partit, aquesta Alcaldia ha acordat que l'acte de la elecció tingui lloc en aquesta Casa Consistorial el diumenge dia 24 del corrent mes davant la Mesa designada a tenor de lo preceptuat en l'article 16 de la llei de 22 de juliol de 1912 i 6.º del Reglament electoral aprovat per unanimitat per les Junes magnes d'electors patrons i obrers al constituir-se per primera vegada dit Tribunal en aquest partit.

La Mesa se constituirà a les onze del matí declarant-se tancada la votació a les dues de la tarda, tenint dret a votar els electors patrons i obrers inscrits en els respectius censos i poguent cada elector donar vàlidament el seu vot a vint Jurats, tant per a la classe patronal com per a la obrera, per a formar el número de quaranta que corresponen a aquest territori segons l'article 14 de la mencionada llei.

El que aquesta Presidència ha acordat fer públic per mitjà del present edicte per a coneixement dels patrons i obrers que tenen dret a prendre part en la elecció.

Reus 13 d'agost de 1919.—L'alcalde-President, J. Simó.

Informació

En la querella presentada per don Joan Vilella Estivill contra FOMENT amb motiu de l'article que copiarem del diari de Barcelona, «Solidaridad Obrera», en 27 de Novembre de 1917, el nostre director i volgut amic D. Marian Roca ha estat condemnat per delicte d'injuries greus a tres anys i mig de desterro a 100 quilòmetres, multa de mil pessetes i costes, segons sentència de 23 de juliol d'enguany.

Dit article injuriós no fou recullit per nosaltres amb intent d'atacar al senyor Vilella personalment, ni de ferir-lo en sa honorabilitat que sempre reconeguerem, sino per a utilitzar-lo com arma política en correspondència a semblants atacs que sofrien alguns amics nostres. Així ho manifestarem en nostra edició de 29 de novembre de 1917, i així deu haver-ho reconegut el propi senyor Vilella quan, amb gest que demostra el seu bon natural, ha tingut a bé renunciar al compliment de la mentada sentència.

Agraim com se mereix al senyor Vilella la bona acció del seu renunciament.

Nostre coral amic don Evarist Fàbregas, com a president del Consell d'Administració de la important entitat «Exportadora Agrícola Espanola», ha tingut l'atenció d'invitar-nos a la inauguració del magatzem de la sucursal en nostra ciutat, que dita entitat ha construit en els carrers del Tívoli i Jardins.

Aquest acte tindrà lloc avui, a les dues de la tarda, en els mateixos locals d'aquella societat.

Agraim el convit.

Per ésser avui dia festiu, la sessió ordinaria de l'Ajuntament se celebrarà damá al mig dia.

Al 28 d'agost — 1919 — 1919

El president de «Nova Semo» (Secció de Literatura i Idiomes del Centre de Lectura), don Enric Aguadé Parés, ens ha remés acompanyat d'atent E. L. M. dos exemplars del nombre 6 del «Bulteno de la Kataluna Esperantista Federació».

Mercés.

EN VENTA Tota classe d'articles de pell en la mateixa fàbrica. Grans assortits en MONEDERS, CINTURONS, PETAQUES, TARGETERS, TIRANTS, LLIGUES, MALETINS de viatge i bany.

Venta al detall i al por major a preus més baratos que cap altra casa.

Els genres comprats a aquesta casa s'arreglen gratis.

Falten oficials, oficiales i aprenentes

J. DURÁ, Arraval Sta. Agna, 23

«Lectura Popular» d'aquesta setmana publica «La política tradicional d'Espanya.—Com pot salvar-se'n Catalunya», discurs llegit a l'Ateneu Barcelonés el dia 16 de desembre últim, original del distingit escriptor i competent arquitecte En Lluís Domènech i Montaner.

Amb arreglo a les disposicions vigents, des d'avui es permet tindre oberts els colomars.

SE VEN un establiment de comestibles, situat en punt cèntric de la població.

Informes en aquesta impremta.

Diuen de Madrid que alguns amics i admiradors de l'il·lustre Josep Villegas prengueren fa temps l'iniciativa de retre homenatge al lloreat autor de «El triunfo de la dogaresa» i per això acordaren editar un luxós album on figuressin reproduïdes els més notables quadros del gloriós artista sevillá.

L'edició ha estat feta, resultant sumptuosa.

L'últim nombre de la ja popular revista setmanal «Catalana» publica, com de costum, un interessant i escullit-sumari.

Per causes aigües a la voluntat de la Comissió organitzadora, les festes del Barri de Sant Magí han tingut d'aplaçar-se per als dies 22, 23, 24 i 25 del present, celebrantse el dia 19, diada de Sant Magí, un «pasa-calle» per la banda a tot el barri i després ball a la Rambla.

S'ha firmat ja el decret nomenant governador civil de Barcelona a don Juli Amado, redactor de «La Correspondencia Militar».

F. PRIUS DEMESTRES

Corredor de Comerç collegiat

Arraval Santa Agna, núm. 57

Pago de cupons venciment Agost
Compra venta de valors, paper extranger comptat i plaço.

A Madrid s'ha fundat una nova manufactura cinematogràfica, de la qual és propietari i director el gran dramaturg En Jacinto Benavente.

La primera pel·lícula d'aquesta manufactura és «La madona de las rosas» quin argument i títuls es deuen a la ploma d'En Benavente, i la projecció de la qual és farà primer a Barcelona que a Madrid, rendint així un tribut de cortesia a la capital catalana.

Desapareix la CASPA amb

LOCIO EBER

Excel·lent producte. Veritable creació.

Roca i Ribas Farmacia Serra

Confeccionats els apèndixs a l'Amillarament de la riquesa rústica i pequaria que han de servir de base al repartiment de la conítribu-

cio per a l'any que ve, queden de manifest al públic als efectes d'examen i reclamació per espai de quinze dies.

Per canvi de notes de 5 d'abril últim i 9 del corrent, ha sigut prorrogat provisionalment el tractat de comerç firmat entre Espanya i Dinamarca en 4 de juliol de 1903 amb la reserva de que ambdues altes parts contractants podrán denunciar-ho mitjansant avís donat amb tres mesos d'anticipació.

EN VENDA. — Per retirar-se del negoci es ven una acreditada barberia, instal·lada en lloc cèntric. Donarán raó: carrer Jesús, 28.

Un telegramma de Terrassa dona compte d'haver-se declarant un formidable incendi en la muntanya de Sant Llorenç, prop de Can Pobla, cremant-se siscentes cinquanta quarteres de bosc.

DELINÉANT MECÀNIC

S'ofereix per hores. Informes en aquesta impremta. Se troba vacant la plaça de mestre titular de Pla de Cabra.

El Foment del Treball Nacional de Barcelona ha acordat elevar una exposició al ministre de la Governació contra l'acord pres per variis Ajuntaments, que han creat arbitraris damunt els teixits, juguets i altres articles.

HISTÒRIA POPULAR DE CATALUNYA

Constarà de 20 quaderns. Cada quadern un ral. Apareixerà un quadern setmanal.

Acaba de sortir el 12.

Pot adquirir-se a la llibreria de nostre amic Marcial Badia, arraval baix de Jesús, 6, i als centres de subscripcions.

La guardia civil ha detingut a Ramón Ollé que en una finca de Tula Busquets, partida dels Monjos del terme municipal de Tarragona, ha sigut sorprès havent-se-li apoderat de 100 quilos d'avellanes.

També han sigut detinguts en Vianova de Escornalbou, Jaume Casadó i Encarnació Llorens, per haver-se apoderat de 126 quilograms de la mateixa fruita.

Sidral TEIXIDÓ

•: NOM PATENTAT ::
Premiat amb Medalla d'Or

¿Voleu apagar la set? ¿Voleu menjar a gust? ¿Voleu digerir bé?

Preneu Sidral TEIXIDÓ

REFRESCANT :: APERITIU :: DIGESTIU

El «Sidral Teixidó» és indispensable als estiuers, excursionistes i caçadors perquè evita les infeccions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Drogueries.

Únic representant a Reus:

**D. Gaietà Virgili, Plaça de Prim, 3
BAR ESQUELLA**

AVIS IMPORTANT: Com sigui que el merescut èxit alcançat pels «Sidral Teixidó» ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fè. Tot granulat que no vagi envassat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del «Sidral Teixidó» son productes similars que el públic deu rebujar per il·legítims.

Ha sigut aprovat el projecte de reparació dels kilòmetres 11 al 15 de la carretera de Reus a Faches, quin pressupost ascendeix a pessetes 236,054'32.

DEPENDENT.—En una important merceria d'aquesta ciutat, es necessita una bona dependenta. Inútil presentar-se si no aporta bones referències. Notes repararà en sou.

Per informes en aquesta impremta.

El dia primer de novembre començarà a l'Escola Superior de Bibliotecàries el curs preparatori per a l'ingrés a l'Escola de bibliotecàries i a la d'infermeres.

Les inscripcions es reben a la secretaria de l'Escola de bibliotecàries, d'onze a una del matí, des del primer al 30 d'octubre. El preu de matrícula serà de cinc pessetes.

Per a més detalls, dirigir-se a la Secretaria de l'Escola, Urgell, 187, Barcelona.

EN VENDA

Col·lecció del «Diario de Sesiones» de les Corts Constituents, des de l'obertura de les sessions al 11 de Febrer de 1869 al 2 de Gener de 1871.—Enquadernada luxosament en 14 Tomos.

Informes en aquesta impremta.

Ferrocarrils

Servei de trens de 1 de Març de 1919

DE REUS A LLEIDA

Sortida	8'22	Arribada	11'22
»	13'35	»	20'05
»	17'59	»	22'03
»	20'30	»	0'22

DE LLEIDA A REUS

Sortida	5'30	Arribada	9'45
»	8'29	»	12'29
»	11'56	»	20'17
»	15'	»	21'58

DE REUS A TARRAGONA

Sortida	9'57	Arribada	10'30
»	12'53	»	13'25
»	14'30	»	15'07
»	18'08	»	18'35
»	20'50	»	21'34

DE TARRAGONA A REUS

Sortida	7'35	Arribada	8'10
»	12'17	»	12'53
»	16'36	»	17'41
»	19'25	»	20'30

DE REUS A BARCELONA

Sort.	5'03	per Vilafca. Arrib.	9'38
»	7'25	»	8'48
»	8'49	»	13'27
»	14'13	»	17'24
»	17'16	per Vilafca.	21'44
»	17'16	per Vilna.	20'37

DE BARCELONA A REUS

Sortida	5'26	Arribada	9'23
»	9'20	»	12'48
»	15'23	»	19'24
»	19'49	»	21'53

DE REUS A MORA I MARSÀ

Sort.	7'17	Sort.	9'29	Arr.	10'15
»	13'17	»	14'24	»	14'55
»	16'30	»	18'57	»	19'48
»	19'49	»	21'11	»	21'47
»	22'01	»	23'07		

DE MORA I MARSÀ A REUS

Sort.	6'13	Arr.	7'17
»	6'30	Sort.	7'42
»	7'01	»	8'37
»	12'17	»	13'11
»	17'26	»	19'12
			20'52

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia a les 6'11, 9'18, 0'02 i 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben de Valencia a Solou a les 4'19, 8'32, 13'68 i 0'35 (des de Benicarló).

GRÀFICS CATALANS

SENSE aquesta marca

NO l'aparell
és un GRAMOFON

Companyia del Gramofon S. A.

ÉXIT COLOSSAL DELS CÉLEBRES ARTISTES

TITTA RUFO i CARUSO

ESPAÑOLA

EN DISCS MARCA GRAMOFONO

De venda: R. PERPIÑÁ. Carrer Major, 22. — Despatx: 24, principal. — REUS.

Dipòsit de Relotgeria. — Rellotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

Dipòsit de fer de quadra procedent del Regiment de Caçadors de Tetuán. - Antic dipòsit de D. ISIDRE AGUADÉ

Josep Aguadé

Dos de Maig, 98, Barcelona I. M.

REPRESENTANT A REUS:

Antoni Aguadé

Rambla de Mazzini, núm. 4

JOAN PUJOL

READER DE REUS OT AL AMIAC

A BARCELONA

Arraval alt Jesús

REUS

Santana i Bein

Carrer Mallorca, 405. — Barcelona

T U B E R I E S

de ciment portland exclusivament, des de 10 centímetres, fins a un metre de diàmetre.
Sistema patentat, exclusiu a Espanya.

Representant a Reus: ANTON BARRERA
Carrer del Sol, 11.

La Hidráulica Reusense

de Emili Aulés

Extens assortit de Mosaics hidràutics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms

Reus

Tractament de la **Sífilis** per l'aplicació del

606

AYUDANTAS TOT SERVIR A
i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang
Dr. A. FRIAS. — Arraval baix de Jesús, 33
Consulta de 3 a 4

Taller de Cerralleria d'Obres

JOAN ADSERÀ CAMPS

Creu Vermella, 11. — REUS
Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer condensat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Taller de reparacions de tota classe d'automòbils i motocicletes

DE

Francesc Madurell

AUTOMÓBILS DE LLOGUER

GARAIG Carrer Pi i Margall, 29.
Se reben encàrrecs en el

BAR MUNDIAL (Telèfon 253)

Telèfon 435

REUS

Optica de Precisió

A CÀRREC DE PERSONAL TÈCNIC

Es confeccionen al dia els cristalls prescrits pels senyors metges oculistes

Secció d'Optica del Basar LA ALIANZA

Carrer de Monterols cantonada Plaça del Mercadal

Telèfon 207

REUS

El cas més senzill de TOS LITINOIDES SERRA El Reconstituent millor

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarroso mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompte i satisfactoris resultats.

CALMA LA TOS RÀPIDAMENT, es-tova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que opriuia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a previndre i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1'20 pesseta; de 50 paquets a 4'15 pessetes; de 100 a 3'75 pessetes.

Un paquet sol, 10 cénts.

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anemia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Arraval Sta. Agna, n.º 80 - REUS

Farmacia Serra

Gran Hotel-Restaurant de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

HABITACIONS amb bany, dutxes i telèfon urbà i interurbà

P. Fontana i C.^a

TORREFACCIÓ DEL CAFÉ

«ESPERANZA»

Dipòsit de productes químics i alimenticis

REPRESENTANTS PER CATALUNYA
del Productes de Perfumeria EMPORIUM SAMPER i altres articles

Major, 19 i Sant Magí i Alegre, 10. — REUS

SUCURSAL Maurici Serraima,
núm. 20, 1.º i. a. — BARCELONA

Gran Licor Caliz

Estomacal fi i de gust immillorable

Anís Badalona

De fama mondial : El millor que's coneix

REPRESENTANTS PER TOT CATALUNYA
P. Fontana i C.^a, CARRER MAJOR, 19

DIPÓSIT

Sant Magí i Alegre, 10

Sucursal a Barcelona
Maurici Serraima, 20, 1.º i. a.

JOSEP SOLE

Recader de Reus a Barcelona
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gracia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Guell i Mercader, (Hostalets, 22)
Arraval Santa Agnès, 5

Telefon 359

TINTORERÍA DE

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota
classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric

GALANES, 7

REUS

Casa Pujol

Trajes de llana
des de 25 pessetes
MONTEROL, 37